

SUDFRANCIA STELO

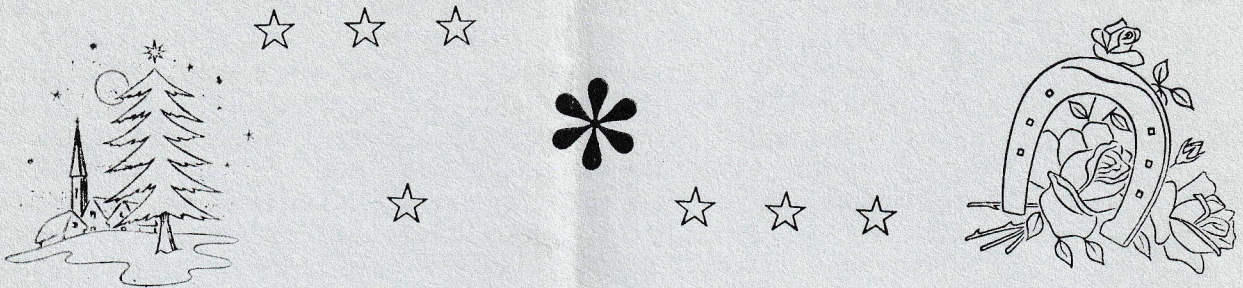
Bulteno de la Esperanto-Federacio « Languedoc - Roussillon »
72, Avenue Général de Gaulle - 66000 PERPIGNAN ☎ 34.22.18

JARA ABONO : 10 F

C.C.P. 956-28 Montpellier

4-a Kvaronjaro 1981

N° 81

Okaze de Kristnasko kaj Jarŝanĝo
ni esprimas niajn sincerajn Bondezirojn
al ĉiuj niaj Legantoj kaj Simpatiantoj.

ATENTU !

En tiu numero, aldonitaj reklamiloj
de UFE - Uzu ilin !!!

KOTIZOJ POR 1982

Al U.F.E. kaj U.E.A., oni rekte pagas : Vidu aliĝilon kaj prezon
en "FRANCA ESPERANTISTO " N° 331 .

Tamen, oni ankaŭ konsentas pri kutimaj pagoj pere de la federacia kaso .

Abono al S.F.S. : 10 F . tra via grupa kaso, aŭ tra la kasistino de la
FEDERACIO : Fédération Régionale d'Esperanto : CCP Montpellier 956 - 28 P

73-an Nacian Kongreson, en Majo, organizis nia Prezidanto LLECH-WALTER kaj la Grupo de PERPIGNAN . U.F.E. proponis gravan laborplanon. (Vidu "Franca Esperantisto" 4n)

ICEM-ESPERANTO (Pedagogio Freinet) : De la 16a ĝis la 26a de julio, 60 esperantistaj geinstruistoj kunvenis en VAISON-la-ROMAINE kaj adoptis jenajn rezoluciojn :

- Se félicitent des perspectives qui semblent s'ouvrir en France en faveur de l'enseignement de l'E. à titre facultatif ;
- Constatent sur la base d'une expérience vieille de 50 ans que les échanges interscolaires internationaux, - et plus spécialement de classe à classe - leur paraissent le meilleur moyen d'implanter l'E. au niveau de l'école, du village, du quartier, etc ;
- Se prononcent pour l'introduction de l'E. dès le cours moyen ;
- Attirent l'attention des organisations de parents et des diverses instances concernées sur l'avantage exceptionnel que procure une initiation à l'E. pour l'étude ultérieure des langues, comme l'attestent plusieurs expériences officielles réalisées en divers pays.

(Informis nin Claudine COULOMB)

66-a UNIVERSALA KONGRESO en BRAZILIO : 25-an de julio - lan de aŭgusto.

Dankon al L. ENSUQUE, eksregionano kiu sendis raporton pri sia persona partopreno. Ĝia intereso meritos baldaŭan plakon en nia revuo.

SEPTEMBRA SEMAJNO en SETE : Vera sukcesa kaj kontentiga por la kvardeko da gepartoprenantoj.

- S-no DIEZ anstataŭis D-inon VIERNE, kies foreston -pro malfeliĉa akcidento- ĉiuj bedaŭris : rapidan resaniĝon al ŝi ! Profesoro RIBOT gvidis triagradan kurson kaj prelegis en E. pri literaturo kaj franc-lingve pri E. por la ne-esperantistoj ĉeestantaj en le Lazaret. La duan gradan kurson gvidis S-ino MOUNIER kaj S-no LENTAIGNE instruis al 5 infanoj plensukcese.

- Raportis pri tiu semajno F-ino TERRAL pere de tiu poemeto (povus esti, ke venonta inspiro flustrus al ŝi en Esperanto)

A deux pas de la mer, ourlée de sable fin
L'accueillant Lazaret et son parc aux grands pins
Sont chaque année quand vient septembre
Un rendez-vous très attendu.
De Bretagne ou bien d'Aquitaine,
De Bristol et même de Vienne,
Les Espérantistes y viennent;
-Le temps trop court d'une semaine-
Pour le plaisir, pour l'amitié,
Avec ou sans leur "Crocodile" !
La bonne humeur est de rigueur
Et tous en chœur
Elèves, Profs,
Ils font honneur à Zamenhof,
Combinant les jeux et l'étude,
La baignade, les promenades,
Et pourquoi pas la "Brazukade" ? (1)
Le stagiaire en toute quiétude
Découvre Sète, ses environs.
Il se croit à Grésillon
Avec Le Lude en moins, la mer en plus,
La mer qui danse et fait rêver. . .

- (1) "Brazukado" : Sardinoj kuiritaj sur braĵo kaj kondimentigitaj per timiano, fenkolo, rosmareno... Same por la mituloj (Klarigo de S-no Diez) Okaze de distraĵ vesperoj, angla S-no, advokato en Bristol, prezentis diapozitivojn pri sia profesia kaj persona vivo en Britio. S-inq AU-THIER kaj TERRAL montris kaj komentis filmojn pri Izraelio k. Maroko kaj aktorin kun S-no SYLVESTRE; kiel kutime Ges-noj FORT ludigis eĉ la plej timemajn

S-no OSTER prestidigitis; S-ino QUIERENSKI, kies deveno estas japana, "origamis"; dum la "brazukado", F-ino D'URBAL, S-no QUIETENSKY (Aŭstro) kaj S-no PHILIPOT muzikis; kaj la vino estis bona !

AŬTUNA KUNVENO en VALRAS-PLAGE : 11-an de oktobro. Ni dankas al Ges-oj AUTHIER kaj F-ino TERRAL la ĉi-jaran kaj agrablan organizadon. Prezidanto LLECH-WALTER malfermas la kunvenon esprimante ĉies esperon pri rapida resaniĝo de D-ino VIERNE (Ŝia nuna adreso : Centre Thermal de réadaptation Fonctionnelle - THUES -les-BAINS ch. 117- 66360 OLETTE - Tél. (68) 97 00 33)

Neniu venis el Narbono : Ni esperas novaĵojn de niaj tieaj S-anoj.

Ni ĝojis pro la ĉeesto de D-ro ALBAULT, liaj edzino kaj fratino. D-ro A. prezentis registradon de televida elsendo (TFL -Merkredon posttagmeze!) tute malfavora al E. kaj ni pripensis rebatajn argumentojn. Temis pri tiu grava demando : "Ĉu en la jaro 2000 ĉiuj homoj parolos nur unu solan lingvon" kaj se jes, ĉu ne malaperos la naciaj lingvoj ? La profesoro, kiu pontifumis en la elsendo, post kutimaj "kritikoj" (Ekz-e E.anstataŭs nacilingvojn, E. estas iniciita de unu sola homo, kiesnomon oni intence mallongigis al "Lazararo", E-aj radikoj fantazie inventitaj, dialektiĝo de E.; angla lingvo jam sufiĉas en komerco,vojaĝoj,ktp)...Konklude asertis, ke se la homoj parolus komunan lingvon, ili similus samaspektajn robotojn kaj rekomendis al ĉiu junulo lerni 2 aŭ 3 lingvojn...Tia malsincereco meritas je rebaton.

Pri kursoj : kelkaj grupoj provos uzi rektan metodon; evidentiĝis, ke ĉiuj metodoj devas esti ĉefe paroligaj.

Pri S.F.S. : Ĝi fariĝos lege interna bulteno por redukti la eldonajn, la sendkostojn kaj certigi ĝian financon staton (nova abonprezo : 10 F.)

La Regiona Kongreso en 1982 okazos verŝajne la 9-an de majo en PERPIGNAN

VIVO DE LA GRUPOJ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆

A L E S : La grupo kunvenas la 2-an kaj 4-an ĵaŭdo de ĉiu monato, je la 18^a. Tel. 52 01 09 .

Oni uzas la "Metodo II"-n kiel bazon de konversacia kurso.

Nova adepto sin prezentis al ni. Li lernos parte mem pere de la kurso : "Tra la Mondo". Bonvenon en la Rondo !

Ni dissemis kelkajn "Premier Rendez-vous", precipe ĉe la urbaj Biblioteko kaj Turisma Oficejo.

B E Z I E R S : La grupo kunvenas monate ĉiun unuan sabaton en "Caserne St Jacques". Ni organizos renkontiĝon okaze de la Zamenhofa Tago, la 12an de decembro : Komuna pikniko kaj posttagmeze prezentado de filmoj pri Grésillon estas proponataj.

Post publika konferenco, la 3an de oktobro en Palaco de l'Kongresoj kun prezentado de diapozitivoj (inter aliaj, tiuj de S-no LENTAI-GNE), nun okazas kurso kadre de la vigla loka Universitato por "triaaĝuloj". Kadre de urbaj ĝemeliĝoj, la grupo provas korespondi kun Stavropol (Sovetunio) kaj la grupo de Kiev. Sama projekto espereble efektiviĝos kun Hispanio.

M E N D E - L A C A N O U R G U E : S-no HENIN jam sciigis al ni pri la malfavora artikolo pri E. aperinta en la pasintjara eldono de la bone konata referenclibro QUID.

"Mi mem rebatis, ĉar la stultaĵoj en ĝi abundis. Kaj en oktobro mi ricevis leteron de la eldonejo, ke oni prikalkulis la komentojn de la rebatintoj kaj fakte en la nova eldono malaperis la ĉi-supre menciitaj stultaĵoj. Oni nur riproĉas al E., ke male al plinovaj helplingvoj ĝi neniam foroferas regulecon por natureco dum "Occidental" taŭgas por la tuja vida kompreno de klera internacia publiko. Gravus ke E. ne plu estas prezentata al la ĝenerala publiko tiel malfavore.

M O N T P E L L I E R : S-no CAPUS anstataŭis D-inon VIERNE kiel sekretario de la grupo, dum ŝi nun fariĝis Prezidantino. Gratulojn !

La grupo kunvenas la unuan lundon de ĉiu monato. Plie, ĉiusemajne renkontiĝo en "Centre International de Jeunes" kunigas la babilemuojn, ĉiuĵaŭde je la 18a horo. Tie ni starigis kurson por komencantoj : 4 junaj studentoj laboras diligente kaj sukcesplene.

. . . . / . . . .

E. ankaŭ havas apartan lokon en la fako "Université du Tiers Temps". Deko da personoj interesiĝas pri la lingvo E., kaj kelkaj ĝin lernas kun sukceso.

Menciindaj rezultatoj dum la festprezentado de la asocioj organizita de la urbkonsilantaro la 27-an de Septembro sur la fama promenejo "Le Peyrou". La E-ta budo estis ofte vizitata.

N I M E S : La grupo kunvenas la unuan lundon de ĉiu monato en Kultura Centro Pablo Neruda, je la 19-a .

Kaj lunde, ĉiusemajne, en la sama loko, de la 16a ĝis la 19a, okazas duhora triagrada kurso (4 ĝis 7 parteprenantoj) kaj dum la lasta horo, interparolado, akcepto de vizitantoj. Ĝis nun, ne sukcesis niaj provoj organizi informkunvenojn en diversaj lernejoj, kolegioj, k.a...Feliĉe daŭre okazas lecionoj ĉe S-ino VOLPELIERE (unua kaj duagrada). 1 kaj 4 lernantoj Kelkaj membroj partoprenos la Z-an Tagon en ORGON, la 13-an de decembro. Invitis nin la Vaŭkluzo Grupo al kiu ni eble reciprokos venontjare.

Por anstataŭigi la nuligitan viziton de la Uzbeka ŜARIKOV, kaj ĉar oni disponigis al ni tiuokaze salonon en la Kultura Centro, ni organizis ekspozieton pri E., sabaton la 14-an de novembro, kun prezentado de dia-positivoj, sed la horo ne taŭgis por eventuala sukceso. Dankon al S-no LENTAIGNE kiu pruntedonis al ni elokventajn panelojn.

Nia juna kamarado Franck CLEMENT partoprenis verdan restadon en Grésillon kaj nia sekretariino, S-ino MOUNIER la postan.- Dum la unua semajno de julio, S-no JANNEZ gastigis siajn hungarajn amikojn BERENYI, el Budapeŝto kaj vizitigis al ilila tutan regionon.- Bedaŭrinde, ni ne povis organizi kolektivajn akceptojn.

PERPIGNAN : Alvokite de la Prezidanto de la instruistaj ge-emeritoj, S-ro LLECH-WALTER malfermis kurson por la membroj. La kurso okazas ĉiuĵaŭde, posttagmeze, ĉe la sidejo de la klubo, 21 Bd Clémenceau.

Liston de la sukcesintoj al ekzamenoj 1980/81, ricevitajn de Franca Esperanto Instituto, konigas S-no AMOUROUX :

Atesto pri Lernado : DEFOLY Adrien (SB); DURAND Denis (B); FENOY Sylviane (B); HUBERSON Josette; MARTINEZ Pierre .

Atesto pri Praktika Lernado : COULOMB Claudine (B); DURAND Denis (B); d'URBAL Marta (B); VERNIEST Monique (SB).

Atesto pri Kapableco : S-ro BOUMAL Camille (B); S-ino MOUNIER Clarisse (SB).

Gratulojn al ĉiuj kaj al la kursgvidantoj.

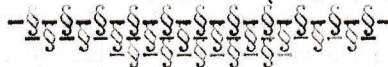
Ĉiuj grupoj bedaŭris la renuligon de la prelegvojaĝo de nia Uzbeka S-no ŜARIKOV. Ĉu efektiviĝos en Januaro la promesita vizito de Aŭstraliano ?

El I.E.K.A. (Internacia E-o Klubo Aŭtomobilista) : J. GUILLAUME, 66 De GRASSE-Village - 78 810 FEUCHEROLLES .

- Prezentas ideon de RALIO por tiuj kiuj iros aŭtomobile al la U.K. de ANTVERPENO. Sugestu : Urbojn, datojn, k.a.

- Sunprotektiloj por aŭtoj kun surskribo : "E-o, lingvo internacia" mendeblaj.

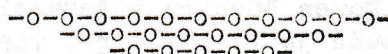
Kotizo de Dumviva Membro : 20 F (J. Guillaume, PCK 1899 91 T Paris.

P R I M I N O R I T A J L I N G V O J

En la lasta numero de S.F.S., S-no C. MOUNIER proponis temon kiu, kompreneble, permesas ampleksan diskutadon. Efektive, la aŭtorino de la artikolo recevis kelkajn respondojn. Do, ni komencas la publikadon de ili kun la letero de nia amiko Lucien ANGEVIN (Le Cailar).- La venonta numero de S.F.S. prezentos artikolon de S-no LAVAL .

H.J.

K R U C V O R T O J

Horizontale

- 1 - Esti en akordo (R)
- 2 - Li ofte estas blinde fervora (R) Franca rivero (L)
- 3 - Distribigi kanabajn tigojn - Bengusteĝa trinkaĵo
- 4 - Suplikso aŭ prefikso inversita - NovZelanda papago (R) - Parto de la nutrokanalo (R)
- 5 - En la abdomena kavajo - Participe adjektiva suplikso - Unu el la ses de kubo (R)
- 6 - Fonetike: senpersonigita laboristo
En la komenco de amikeco - suplikso
- 7 - Konjunktio - Pluvoze krias - Fonetike: malpuraĵo
- 8 - Anstataŭas etnografinon
- 9 - Batrako - Dicitu la arbo kies blanka aŭ helruĝa ligno estas utiligata por mebloj
- 10 - Filo de Dedalo - Araba veĝo (R) - Vi kaj mi
- 11 - Heziti Pavi lon - Etivisaliu aŭ al io
- 12 - Ringforma insulo - Malpeza boato

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1												
2							■					■
3					■							
4			■			■						
5					■				■			
6				■				■			■	
7			■								■	
8												■
9	■							■				
10							■				■	
11					■							
12						■						

René Raynaud (1981)

Vertikale

- 1 - Tia estas ies parolado pro aplaŭdoj
- 2 - Tia estas kulpeco ne pruvita - Ĉefurbo de Ekvatoro (R)
- 3 - Paksajo (R) - Fonetike: taksado de ias laboro - Unuo de maso
- 4 - Tiu de la sunaj radioj estas saniga - Brua ludilo (R)
- 5 - En la komenco de rikolto - Kudrilo
- 6 - Fonetike = silkesa lanugo - Adamo por Eva
- 7 - Bona ĝi plivaloras daŭrente aŭ oro - Roma ĉanta mamulo familio de cervedoj (R)
- 8 - Post lia ripozo, helpas la muzo - Tia vorto pli atingas ol forto
- 9 - Birdo kapabla grimpi supren kaj malsupren laŭ la arboj
SAT kaj UEA estas la ĉefaj en la esperanta movado
- 10 - Abelsvarmo (R) - Adverbo - Meze de regalo
- 11 - Simbolo de senĉesa ŝanĝiĝo (R) Specio de Korvo (R)
- 12 - Helena poeto ĉirkaŭ 300 a.K (R) - Franca rivero

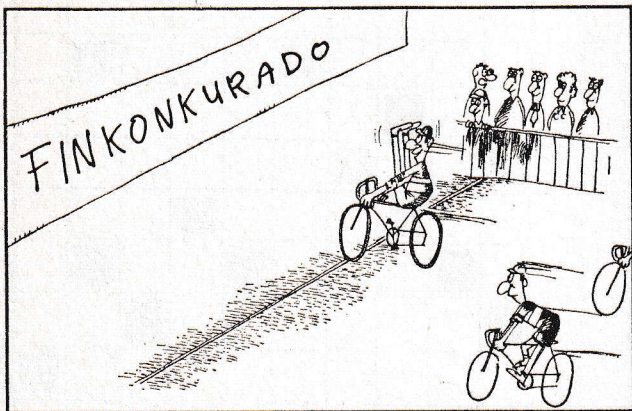
* - (R) nur radiko

* - Solvo de la antaŭa problemo

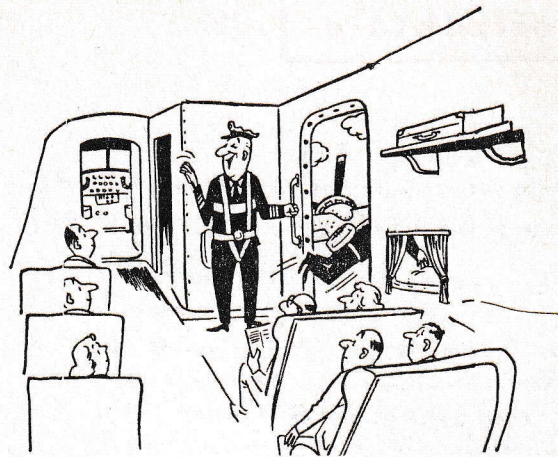
E	N	C	I	K	L	O	P	E	D	I	O
L	E	O	N	O	■	L	E	T	E	R	O
K	O	L	O	N	O	■	O	M	L	A	S
R	■	O	K	A	R	I	N	O	■	N	P
E	T	■	U	T	O	P	I	I	S	T	O
P	I	U	L	O	■	S	O	D	A	R	
U	R	L	I	■	L	I	■	O	K	R	O
S	A	T	■	F	A	L	D	■	R	O	■
K	N	I	D	O	■	O	R	■	I	■	B
I	O	M	E	T	■	N	A	P	O	L	O
■	■	A	C	E	R	■	■	■	■	■	A
I	N	T	E	L	I	G	E	N	T	A	■

Solvo
de la krukvortoj
aperinta sur la N°78

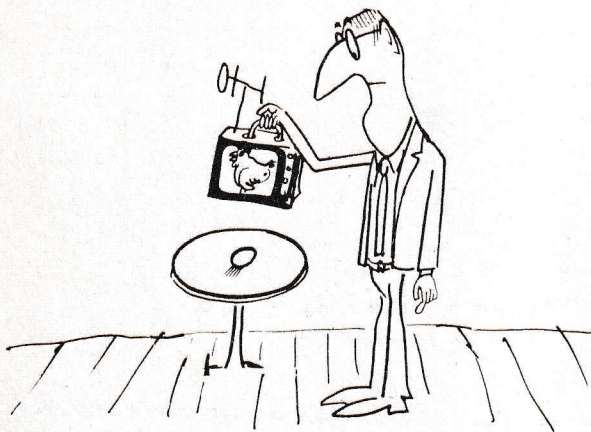
5 minutoj de paŭzo

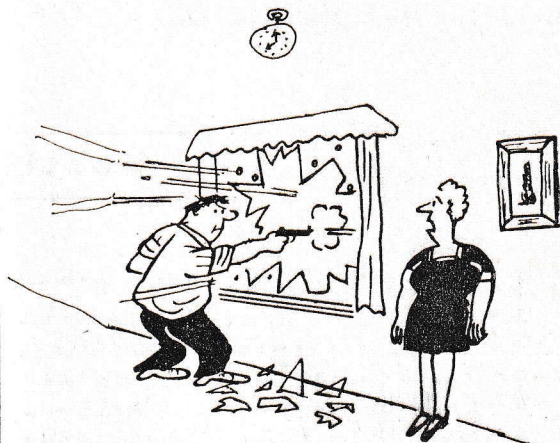
Li konstante mokas pri la aliaj.

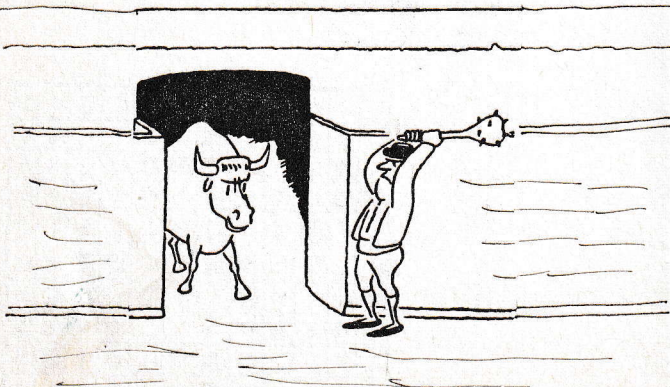
Ne paniku, estas nur malgranda difekmotoro.

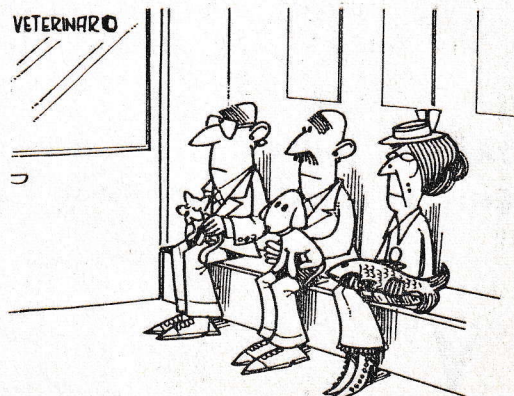
SEN VORTOJ

Petro, pagu finfine la monpunon pri la malpermesita parkejo kaj ĉesu tian batalon.

La taŭrludo en NIMO.

SEN VORTOJ

R. F. F. M. S.

Pri minoritataj Lingvoj⁻⁵⁻

Vi promesas : "Ni aperigos viajn "romanojn" per tranĉaĵoj. Jes, necesus kvazaŭ romano por vin respondi sed mi ekprovos mallongigi.

Unue mi dankas pro via artikolo. Kvankam vi timas esti PREMOTA de la Okcitanoj, vi estas pli proksima al ili ol al premantaj etnioj. La veraj Ĵakobenoj estus multege pli malafablaj (por esti ĝentila al ili). DO : por la enmigrintaj familioj, mi sciigas al vi, ke la Okcitanoj petas, ke ĉiu etna komunumo havu la rajton paroli, instruiĝi en sia lingvo. Do, rajto por la Araboj al lerno kaj uzo de la araba lingvo, k.a... Tio valorus ankaŭ por la franca lingvo, se ĝi ne plu estus la unua lingvo.

Ŝtatoficistoj : Ĉefe la Okcitanistoj (kaj aliaj etnistoj) riproĉas al franca registaro la devigon por oficisto iri al alia parto de la ŝtato kaj la organizata alveno de eksterregionuloj, kiuj anstataŭas tiujn, kiuj volus "vivi en sia lando". Estus longe skribinde por la "D.O.M." (transmaraj departementoj).

Vi citas katalunan samideanon. Ni ne juĝu de ekstere. Mi aŭdis, ke en Katalunio, la Ne-Katalunaj gepatroj konsentas, ke iliaj infanoj lernu la katalunan lingvon. Sed ni, Okcitanoj kaj Nordkatalunoj-Rusilionanoj ne estas je sama punktokielniaj fratoj el Sudpirenea Katalunio. Ne timu do por vi tion, kio okazis ĉe ili.

Franko ne sukcesis mortigi la etnajn lingvojn en Hispanio ! Sed ankaŭ la eksimperio aŭstrahungara ne trudis iun lingvon al la diversaj popoloj, kiu konsistigis tiun Imperion : "Bulgaroj, Serboj, ktp...". Ĉu tiu Imperio estis eble malbona ? Por la franca lernejo, kompreneble, multe pli ol Francio, kiu devigas la uzon de sia lingvo al Polinezianoj (por citi nur unu landon) post jarcentoj da Koloniado de multaj landoj en la mondo.

Ni tamen memoru, ke Francio en "Société des Nations" defendis la rajton de la minoritataj (ankaŭ pri lingvoj) en tiu nomata regiono "Balkan".

Pri vasteco de regiono, mi rimarkigas ke Okcitanio kaj Katalunio (ĉiu aparte) estas tiel (aŭ pli) vastaj, riĉaj, enloĝataj kiel (ol) multaj sendependaj landoj (Skandinavaj landoj, Belgio, Bulgario, ktp...).

Oni ne juĝu la aliajn laŭ sia propra kulturo. "Oni instruis al mi ne paroli lingvon ne konatan de unu sola ĉeestanto", diris C.H.M... Eble bona instruo, sed kiu decidis tion ?.. En mia infanaĝo, kiam mia instruisto diris, ke oni devas levi la ĉapelon por saluti, mi tiom malsatis tion, ke mi ne plu volis surmeti ĉapelon. Tamen mi ne tute komprenis la kialon de tia malsato. Nun mi scias : estas ĉar en tiu tempo -kiam la viroj neniam iris nudkape-, ne estis kutimo saluti tiel. Tamen, la homoj estis tre afablaj kaj ĉiam salutis unu la alian.

Ĉu iu etnio rajtas devigi aliajn adopti siajn regulojn ?

Se iu kutimo estas bonega, oni povas konsili (ne devigi) aliajn adopti ĝin nur kondiĉe, ke oni estu preta adopti bonegajn kutimojn de la aliaj kaj komence ne malestimi ilin. Por manĝi, almenaŭ publike, oni manĝas laŭ pariza aŭ angla maniero. La manĝmaniero de la Ĉinoj estas kelkfoje uzata aŭ akceptata nur pro ekzotismo. Por iri je gravaj kunvenoj oni devas surmeti "Compleat-Veston, cravate" kaj tio ŝajnas normala por la tuta mondo. Tamen kelkaj riĉaj Araboj, estroj, ktp, eĉ en internaciaj oficialaj kunvenoj survestas siajn tradiciajn vestojn. Ĉu ili estas sovaĝuloj ? Eble jes ! Laŭ pariza vidpunkto ! Tamen ili ĝenerale ricevis bonan edukon en la Okcidentaj Universitatoj .

L. ANGEVIN

-!-!-!-!-!-!-!-!-!-

SUR VIA LIBRO BRETO...

Ni ĝoje salutas la ĵus aperigitan kvaran verkon de nia Samideano VALO (R. LAVAL) : "MIGRANTE TRA METIOJ" (Cercle Esperantiste de l'Agenais - 47 360 Laroque - Timbaut) Prezo : 1 0 F . + 2 F por aŭfranko.

Vojago al Brazilio kaj Rio

Jen kelkaj rimarkoj, kiujn nia samregionano, S-ro ENSUQUE (Montpellier) notis dum sia vojaĝo al BRAZILIO, okaze de la 66-a Universala Kongreso (25a de julio - la de aŭgusto 1981).

I.- Dum la brazilia UEA-Kongreso :

° Por la unua fojo en la historio de la esperantaj tutmondaj kongresoj, inaŭguro okazis en nacia parlamentejo kaj ĉeestis eĉ la Vic-Prezidento de Brazilio. La pola ambasada delegito alparolis la ĉeestantaron es esperanto kaj ricevis multajn aplaŭdojn. Kelkajn minutojn antaŭ la inaŭguro, sub blua ĉielo, brilanta kaj varmiga suno kaj sekiga venteto, ni vidis paraŝutigon de grandega verda flago.

° Brazilio estas vizitinda, unue pro sia grandeco, kompreneble, sed precipe pro sia juneco kaj, konsekvence, pro la arkitekturo de la oficialaj kaj publikaj konstruaĵoj. Fakte, la "Monumenta Akso", unu el la ĉefaj strategoj de la urbo, longa "nur" je 4 km proksimume, estas preskaŭ 500 m larĝa kaj ĉiuflanke kuŝas unudirekta 6-voja ŝoseo. La alia ĉefa stratego, laŭlonge de kiu abundas komercoj, estas rimarkebla pro sia 12 km longeco. La parlamentejo, la teatrejo, la kongrespalaco (nia ĉi-jara kongresejo), la sportejo, 2 ministerioj (pri Eksterlandaj Aferoj kaj Justico), la katedralo, ĉiu havas sian propran arkitekturon same kiel kelkaj aliaj konstruaĵoj (ekzemple : la sidejo de la centra banko de Brazilio). Ankaŭ tre vidindas la preĝejo Dom Bosco : mirinda ena spektaklo ! sur la kvar flankoj, staras ĉie vitraĵoj prezentantaj miloj da steloj sur helblua ĝis nigra ĉielo. Kiam oni ekvidas tion, oni staras kelkajn sekundojn senmova kaj senvoĉa, povante nur admiri.

° Dum 7-taga restado en Brazilio, 5 vesperojn mi vizitis la ege modernan naciajn teatrejon. Dimanĉon vespere (la 26-an) okazas brazila vesperado. La tutaĵo estas ege interesa, kompreneble, sed kiel franco kaj precipe kiel muzikamanto, mi neniam povos forgesi la mirindan interpretadon de la franca himno "La Marseillaise", ludita de brazila, ĝis nun nekonata de mi, gitaristo VILLAVERDE. Li precizigas al la ĉeestantaro, ke li ludas tiun himnon por danki la francan popolon, kiu potence akceptis lin dum eŭropa deĵora vizitado. Miaopine, li indas tiun akcepton almenaŭ pro sia nekredbla fingrolerteco. Poste, ni vidas diversajn popoldancajn trupojn, kiuj reprezentas kelkajn brazilajn ŝtatojn kaj unu el la plej rimarkataj kaj rimarkindaj estas gaŭĉo-trupo.

Mardon, mi ekscias, ke morgaŭ okazas franclingva teatraĵo ne organizita de la LKK-anoj en la nacia teatrejo. Do, merkredon (la 29-an) post la ekskurso, mi decidis iri kaj ĉeestas prezentadon de "Le Bourgeois Gentilhomme" de Molière en la franca kun tute moderna scenejaranĝo de franca teatra trupo : Le Grand Magic Circus. Ĝi ege plaĉas al mi. Sed atentu ! Eksterordinara afero : en la Okcitan Lingvo la aktoroj ludas la unuan scenon en tiel malproksima lando kiel Brazilio ! Mi devas konfesi, ke tion mi ne tute atendis.

° Kiam mi promenas tra la granda halo de la kongrespalaco, mi renkontas multajn gejunulojn brazilajn, kiuj, legante sur mia insigno "Francio"-n, haltigas min kaj entuziasme parolas al mi pri Francio kaj siaj fortaj deziroj lerni la francan lingvon. Hazarde, iu el la junaj helporganizantoj diras al mi, ke li post 2 aŭ 3 jaroj iros al... Montpellier (tiun vorton li diris al mi post eta serĉado), por daŭrigi sian studadon. Kompreneble, li ankoraŭ ne sciis, de kie mi devenas .

(daŭrigote)

Ronéotypé pour la Fédération d'ESPERANTO Languedoc-Roussillon

Directeur de la publication : Roberto FRUS - Ecole Maternelle E. Vaillant II - Z.U.P. — 30000 NIMES

Dépot Légal : 4ème Trimestre 1981

UN MESSAGE DE
L'UNION FRANÇAISE POUR L'ESPERANTO

OCTOBRE 1981

VENO 1052

C'est à l'occasion de la sortie de notre nouvelle méthode de propagande dénommée METODO KVAR "les dix rendez-vous avec la langue internationale", que nous nous adressons à vous.

Nous remercions d'abord les revues et bulletins, grâce à qui vous pourrez nous lire. A eux, et à vous, nous espérons une année 81-82 fertile en bons résultats pour notre but commun : mettre l'espéranto à la disposition du plus grand nombre. Chacun de nous peut beaucoup, même les isolés peuvent devenir d'ardents propagandistes sans trop de difficultés en suivant les conseils que nous vous donnons au verso.

UN RAPPEL SUR NOTRE ASSOCIATION

Fondée en 1898, l'Union Espérantiste Française, devenue plus tard l'Union Française pour l'Espéranto, est la seule association espérantiste française agrée par le Ministère de l'Education Nationale. Elle a ainsi la chance (et la responsabilité) de devoir en être l'interlocuteur privilégié pour défendre le droit de l'espéranto à devenir matière d'enseignement.

L'U.F.E. a déjà obtenu par trois fois grâce à ses collaborateurs, que des projets de loi soient déposés auprès de l'Assemblée Nationale et du Sénat. Des contacts sont déjà pris avec la nouvelle Présidence et les responsables politiques pour faire réussir une prochaine proposition.

L'U.F.E. regroupe ses adhérents à travers des fédérations régionales ; à l'échelon des villes, des centres culturels unissent tous ceux qui veulent échanger, se perfectionner, participer... Beaucoup d'isolés sont aussi rattachés à l'association nationale.

Sur le plan mondial, l'association universelle U.E.A. est en contact avec les organismes mondiaux. L'U.F.E. représente l'U.E.A. auprès de l'U.N.E.S.C.O., ce qui n'est pas la moindre de ses responsabilités.

VOUS POUVEZ ADHERER DIRECTEMENT A U.F.E. qui informera ensuite votre fédération. Un membre actif participe à l'élaboration de nos campagnes, et vote chaque année pour élire les membres du Comité.

COTISATIONS U.F.E. 1982 (abonnement inclus)
Membre actif : 125 F - Couple : 190 F
Jeune (-26 ans) : 85 F

L'U.F.E. (comme l'U.E.A.) s'est attachée à être neutre à l'égard des opinions politiques, religieuses ou philosophiques de ses membres ; mais cela ne l'a pas empêchée de considérer dans l'article 2 de ses statuts sa solidarité avec tous :

" Pour ses principes de justice et de fraternité entre tous les peuples auxquels elle
"souscrit, l'U.F.E. est solidaire de la DECLARATION UNIVERSELLE DES DROITS DE L'HOMME.
"Son action tend notamment à supprimer toute
"discrimination linguistique, et toute entrave à la communication en référence aux
"articles 2 et 12 de la dite déclaration.
" Le droit à l'égalité linguistique, le droit à la dignité et à la non-discrimination
"dans les communications humaines sont
"des DROITS DE L'HOMME."

NOS MOYENS

Dans les dernières années, U.F.E. a modernisé ses outils de propagande, et tient à les mettre à la disposition de tous.

UNE APPROCHE DE LA LANGUE INTERNATIONALE

Le petit livre vert, comme il est parfois nommé, est une brochure de 68 pages qui présente l'origine de l'espéranto, ses buts, ses réalisations, son historique, son organisation. Vous y trouvez aussi une liste de plus de 200 responsables français avec leurs adresses, et celles des sections ou associations religieuses, professionnelles, scientifiques, culturelles ...

C'est le moyen de faire connaître l'espéranto à celui qui ne veut pas s'informer de suite. Le livre, qu'on ne jettera pas, sera toujours là pour le cas où ... Beaucoup d'espérantistes actuels sont venus en lisant un tel livre qui existait autrefois.

Cette édition, plus moderne, avec des illustrations arrive à épuisement et sera réédité prochainement avec de nouvelles améliorations.

LA METHODE "1 1"

a été mis au point pour l'enseignement par les non-professionnels. Le livre de 80 pages, avec 11 leçons et images, une grammaire simplifiée, un dictionnaire des mots employés, est vendu aux enseignants d'espéranto avec un guide-conseil pour le meilleur emploi.

L'étude relativement accélérée évite la perte d'enthousiasme des élèves ; l'emploi de la langue française peut être évité. Par la connaissance des 500 racines les plus employées, il sera possible de construire plus de 4000 mots.

Renseignez-vous aussi sur le Club 87 le club du Centenaire de l'Espéranto pour ceux qui veulent accélérer notre route.

La Méthode 11 est vraiment le cours élémentaire complet : onze leçons possibles en onze jours, ou onze semaines au maximum (rythme idéal 2 leçons par semaine). A la fin du cours, les élèves qui ont appris à converser, peuvent déjà vraiment parler et correspondre ; ils peuvent s'inscrire sans problème à des stages intensifs, à des cours supérieurs, et "bien sûr" visiter des congrès ...

NOS COURS PAR CORRESPONDANCE

Le 1° et le 2° degrés fonctionnent ; le 3° démarrera prochainement.

Les membres actifs de l'U.F.E. bénéficient d'une réduction de environ 30 %.

Chaque cours est corrigé, et suivi par des enseignants diplômés. Parce qu'ils reçoivent la revue de l'association, les élèves sont tenus au courant des occasions de pratiquer la langue, et s'initient de suite à la vie du mouvement.

STAGES INTENSIFS

De création récente, nos stages peuvent désormais être organisés un peu partout en France. Il suffit de se réunir entre 8 et 15 participants, et de faire une demande à notre siège au moins six semaines avant la date envisagée. (Réduction pour les membres actifs)

LES SERVICES DE L'U. F. E.

La revue FRANCA ESPERANTISTO adressée aux membres actifs paraît actuellement sept fois par an (16 à 24 pages). Elle comprend un supplément mensuel de 4 à 8 pages qui informe en français. (Il est possible de recevoir les tirés à part de ce supplément dénommé ESPERANTO-ACTUALITES en réservant 10, 20, ou 50 exemplaires pour une série de plusieurs numéros).

Un exemplaire de la revue peut vous être adressé contre 3 timbres.

U.F.E. organise depuis plusieurs années des tournées de conférenciers étrangers dans les cercles culturels. Demandez au plus proche de chez vous s'il est inscrit.

Nous pouvons vous mettre en relations avec le service mondial de correspondance de l'U.E.A.. Vous pouvez vous donner par nos soins aux revues internationales (MONATO, HEROLDO DE ESPERANTO..). Vous pouvez devenir membre de l'association mondiale. Vous pouvez participer aux congrès nationaux, universels, spécialisés. Vous pouvez vous procurer tous les ouvrages de littérature traduite ou originale en espéranto.

LA METHODE QUATRE

ou METODO K.V.A.R.

Kontakti
Veki
Argumenti
Respondi

LES DIX RENDEZ-VOUS AVEC LA LANGUE INTERNATIONALE

En dix feuillets successifs, la langue Espéranto est présentée, avec ses avantages, son histoire, les arguments et les progrès.

Au premier rendez-vous, celui qui l'a reçu complète le questionnaire lui-même (voir le modèle). Il le renvoie au délégué local qui a mis sa propre adresse. Celui-ci corrige et il envoie le RENDEZ-VOUS N°2.

Après l'avoir complété, le destinataire retourne le document à l'U.F.E. qui s'occupe du suivi. (Envois des feuillets 3 à 10).

U.F.E. s'occupe des relances, et pousse les intéressés à s'inscrire à des cours plus complets, à des stages; U.F.E. informe les groupes et fédérations des noms des personnes qui ont poursuivi jusqu'au bout (ou presque .. le but étant d'amener le plus vite possible les intéressés à pénétrer vraiment le mouvement).

Il est important que le délégué local isolé utilise un cachet aux dimensions de la place prévue (page 4) pour donner une bonne impression.

Ces feuilles ne devront pas être laissées n'importe où, surtout pas dans les boîtes à lettres. Il faut utiliser des lieux sélectionnés, se faire conseiller par des enseignants, des personnes responsables en contact avec le public, bureaux d'information, syndicats, écoles...

Il y aura lieu de recommencer au même endroit au bout d'un certain temps pour habituer les gens à notre persévérance.

Comment se procurer la méthode KVAR ?

Pour ~~140~~ 140 F (franco) vous recevrez 800 feuillets N° 1, et 50 feuillets n° 2

Pour 80 F (franco) vous recevrez 400 feuillets N° 1, et 25 feuillets n° 2

Comme vous le constaterez, les gens qui vous répondent vous adressent 3 timbres-lettres, un paie l'affranchissement du 2-ème envoi, les deux autres sont destinés à vous rembourser de votre investissement, et vous permettront de recommencer.

Pour recevoir la méthode KVAR (ou QUATRE) envoyez un chèque à U.F.E., 4 bis rue de la Cerisaie 75004 PARIS (CCP PARIS 855.35)

LE PREMIER RENDEZ-VOUS

DE VOS DIX LANGUE INTERNATIONALE

Notre jeu de reconstruction
Coloriez chaque série géométrique d'une couleur différente. Chaque série vous dévoilera les mots à compléter d'une même phrase. Ajoutez les terminaisons nécessaires:

TESTS	1. espéranto	2. espéranto	3. espéranto	4. espéranto	5. espéranto
27	al	ili	dom	franc	grand . . . . .
28	kok	ili	dom	franc	grand . . . . .
29	est	ili	dom	franc	grand . . . . .
30	bel	ili	dom	franc	grand . . . . .
31	vir	ili	dom	franc	grand . . . . .
32	franc	ili	dom	franc	grand . . . . .
33	afabl	ili	dom	franc	grand . . . . .
34	li	ili	dom	franc	grand . . . . .
35	grand	ili	dom	franc	grand . . . . .
36	franc	ili	dom	franc	grand . . . . .

al labor, kok, ne, est, en, ili, bel, dom, vir, kant, urb, alven, franc, afabl, demand, ni, grand, li, partiz, bel, grand, ni

UFE, 4bis rue de la Cerisaie, 75004 Paris — tél. 16.1.278.68.86 (24 h sur 24 h)
 Nombre de tests réussis

Voici l'adresse de notre correspondant local:
 Renvoyez-lui ce document rempli, avec 3 timbres-lettres. — Vous recevrez la correction et la fiche 2, et déciderez alors vous-même de continuer.

J'ai répondu à ces tests (cochez au choix):

par jeu

par curiosité

par intérêt linguistique

par intérêt professionnel

par intérêt touristique

par intérêt social, culturel

car l'espéranto me paraît utile pour correspondre

utile pour voyager

utile pour échanger

Autre motif: . . . . .

Facultatifs: Age

Profession

Les informations ci-dessus nous permettront, ultérieurement, si vous le désirez, de vous mettre en rapport, en France ou à l'étranger, avec des correspondants de mêmes affinités.

FICHE 1 Pourquoi LA langue internationale?

Est-ce une nouveauté? Depuis la tour de Babel, mille projets se sont suivis, et à ce jour, aucun n'avait franchi le cercle d'richesse. Un seul essai a maintenu la richesse de l'expérience. Les 94 ans de l'espéranto, et ses milliers d'utilisateurs par toute la terre lui ont permis de s'enrichir; de se roder. Une immense bibliothèque d'œuvres originales, ou traduites, attendent sa maturité pour tout exprimer.

Pour éviter de donner la prédominance à une communauté linguistique sur les autres peuples ou nations, LA langue internationale se doit de n'appartenir à personne. Aucune influence économique, historique, sociale, ou religieuse ne doit se l'approprier. En effet, vouée à faciliter la communication, il faut qu'elle reste absolument libre pour devenir un lien entre toutes les communautés pour faciliter leurs échanges et leur développement.

Mais l'espéranto est aussi une riche aventure humaine, un droit de l'homme!

En 1981, on peut dire vraiment que l'espéranto répond à un droit de l'homme. La Déclaration Universelle des droits de l'homme, adoptée par la plupart des nations, stipule qu'il ne doit pas être fait de barrières entre les individus pour des raisons de langues (art. 2).

Rien également ne doit gêner la transmission des informations, et des idées à travers les frontières (art. 19). L'acquisition rapide de l'espéranto le met à la portée du plus grand nombre, de tous les milieux, de tous les niveaux de culture.

Pour une première approche, pour que vous soyez conscient de cette faculté, nous avons choisi une méthode concrète et attrayante qui passera en revue, à l'aide de tests simples, les éléments de la grammaire. Vous verrez de suite le superbe jeu de construction que vous permet le code grammatical de la langue internationale. Après ces dix rendez-vous, sa structure n'aura plus de secret pour vous, et vous aurez envie d'aller plus loin.

Tous droits réservés, UFE, 1981

UN SON = UNE LETTRE

filio, fils, domo, maison, bone, bien

alveni, arriver, granda, grand, afable, gentiment

UN SON = UNE LETTRE

UN SON = UNE LETTRE

UN SON = UNE LETTRE

Essayez et étounez-vous ...

Qui l'a créée? 1

En quelle année? 2

L'espéranto, c'est la plus facile des langues vivantes.

L'accent tonique, et l'orthographe: UNE LETTRE = UN SON

Dans la langue internationale, on ne peut faire de fautes d'orthographe.

L'accent tonique se place toujours sur l'avant-dernière syllabe.

Toute langue est un système de conventions ou de codes plus ou moins complexes.

Vous connaissez le code de la route où le cercle rouge montre l'interdiction, les drapeaux de couleur sur les plages, les notes de musique blanches ou noires, plus ou moins longues. — Ces conventions sont généralement adoptées, et ne souffrent pas d'exception. IL EN EST DE MÊME POUR L'ESPÉRANTO: C'EST COMME UN SYSTÈME CODÉ, LE PLUS SIMPLE QUI EXISTE. — La terminaison des mots indique le rôle que chacun d'eux joue dans la phrase. — Si vous voulez bien jouer avec nous et répondre aux tests de nos dix rendez-vous, vous connaîtrez ses règles simples. — En cours de route un disque vous sera proposé qui vous résumera ce code, et vous fera entendre des voix espérantistes de différents pays.

Le genre des noms

- * Tous les substantifs se terminent en **o**
- * Le sexe féminin s'indique par le suffixe **in**

chat	=	kat-o
frère	=	frat-o
coq	=	kok-o
boeuf	=	bov-o

Sachant que

comment dites-vous?

- 3 chatte.....
- 4 sœur.....
- 5 poule.....
- 6 vache.....

Le verbe au présent

Mi laboras en Parizo = *Je travaille à Paris*
 mi je vi tu, vous li il ni nous ili ils
 Pour tous les verbes de la langue
 et à toutes les personnes!

- * Le présent des verbes est marqué par la terminaison **as**

mi faras	=	je fais
mi alvenas	=	je viens
mi demandas	=	je demande
mi estas	=	je suis
mi kantas	=	je chante
mi dormas	=	je dors
mi lernas	=	j'apprends

Sachant que

- 7 il chante.....
- 8 nous dormons.....
- 9 vous faites.....
- 10 traduire ils sont.....
- 11 tu apprends.....
- 12 vous travaillez.....
- 13 nous venons.....

La négation

mi laboras en Parizo	mi ne laboras en Parizo
vi alvenas al Parizo	vi ne alvenas al Parizo
ni dormas en domo	ni ne dormas en domo

L'article défini

- * Il n'y en a qu'un seul, pour traduire les articles français *le, la, les*

la

FICHE INFO

L'espéranto est déjà un monde vivant et reconnu!

Dès 1954, la conférence générale de l'UNESCO a reconnu que les buts de l'espéranto correspondaient aux siens, et elle a admis l'association espérantiste universelle comme organisme consultatif. Cette association a des délégués officiels dans plus de 60 pays. Ceux-ci assurent dans 2200 vil-les du monde la liaison avec elle. — En France, plus de 150 groupes, répartis sur tout le territoire, pourvoient à l'enseignement, à l'information des gens ou des associations qui souhaitent s'ouvrir sur le monde entier.

Des échanges partout, tous les jours... Une vingtaine d'émetteurs radio offi-

ciels (certains quotidiens comme VARSOVIE, PEKIN...) informent régulièrement en espéranto. Il paraît des centaines de revues sur tous les sujets. Toutes les corporations, tous les groupes sociaux sont représentés (citons pour la France: les automobi-listes, les aveugles, les catholiques, les cheminots, les citoyens du monde, les enseignants, les jeunes, les philatélistes, les postiers, les protestants, les rotariens, les scientifiques...). Les congrès annuels

Rien qu'en Europe, il y a chaque an-née plus de 200 rencontres, et c'est pareil en Amérique, au Japon, en Australie... La plus importante est le congrès universel qui réunit chaque été, depuis 1905, dans un pays diffé-rent, de 2500 à 5000 participants. Il n'existe aucune société qui présente les mêmes avantages. Une grande fête,

une grande joie, une famille très di-verse pouvant converser, rire, débat-tre sans interprètes... et sans frontiè-res. Ces hommes, et ces femmes... et de nombreux jeunes peuvent parler de la vraie vie, celle de tous les jours dans tous leurs pays; même à l'ONU, une telle liberté d'expression n'est pas imaginable!

(Ce premier rendez-vous vous incite à en savoir plus, pour vous-même, pour un ami, pour vos enfants? Alors, n'hésitez pas à faire partie des 10 000 curieux, qui parleront peut-être l'espéranto avant leurs prochaïnes vacances. Remplissez le question-naire, et envoyez-le à notre corres-pondant local (voir dernière page).)

UFE, 4bis rue de la Cerisaie, 75004 Paris — tél. 278 68 86

L'adjectif

- * Tous les adjectifs (au masculin comme au féminin) se terminent en **a**

la muziko estas bela	la musique est belle
vi estas afabla	vous êtes aimable
la bovino ne estas granda	la vache n'est pas grande
mi laboras en la bela domo	je travaille dans la belle maison

L'adverbe

- * Les adverbes se terminent en **e**

granda	grand	grande	grandement
afabla	aimable	afable	gentiment
bona	bon	bonne	bien
rapida	rapide	rapide	rapidement
franca	français	france	en français

Rappel

- e pour l'adverbe
- a pour l'adjectif
- o pour le nom
- as pour le verbe au présent

TRADUIRE

Paris est grand

La mère est bonne

Tu es beau, je suis aimable

TRADUIRE

Nous apprenons bien

Vous venez rapidement

Ils demandent gentiment

La frat ne parol... franc

Ili alven... al Pariz... rapid

Li kant... bon

Mi demand... afabl

Ni est... en bel... dom

La patr... labor... en Pariz

Mi est... bon... frat

COMPLÈTER

Dans notre feuillet n° 2 nous vous présenterons les questions, l'infinifit, le pluriel, le passé, les possessifs, les contraïres et d'autres tests.

ATTENTION! Ce papier est du papier de récupération.

MERCI ... de n'emporter qu'un exemplaire

(plusieurs, si vous pensez intéresser vos amis, des enfants, des collègues)

L'UNION FRANÇAISE POUR L'ESPERANTO
 association sans but lucratif, régie par la loi de 1901
 participe aux campagnes contre le gaspillage du papier

• Conservez bien nos **fiches info**. Elles vous permettront de répondre à notre test général sur l'actualité de l'espéranto avec votre dernier envoi. 200 réponses, sélectionnées chaque année, se voient récompensées par un dictionnaire gratuit.